

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU
* JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti
Eesti Spordileht ilmub igal reedel

X. aastakäik.

Reedel, 8. märtsil 1929. a.

X. aastakäik

Eesti mitmekülgsem atleet.

Alfred Teearu — 5-kordne maadlusmeister, kettaheitja, poksija, suusataja, tõstja ja käsipallimängija.

Esindame siin lugejatele Eesti mitmekülgsema atleedi, miilime ütelus ei ole rohke säärase mehe kohta kui A. Teearu. Ülevaate tema võimete mitmekülgsest annavad järgnevad read, milles loetletud ta saavutused kaheksa aasta keskes, mil Teearu vahetpidamata sportinud ja enda võimeid arendanud mitme meistritiitli võitmiseni.

Sündinud on Alfred Teearu 17. juulil 1904. a. Pärnumaal, Pati vallas. 16-aastase poisina Pärnus koolis käies, hakkas ta huvituma spordist. Tõuke selleks sai ta maadlusvõistluste jälgimisest. Juba 17 aasta vanusena oli Teearu 181 sm pikk ja kaalus 80 kg, mis toredate eeldustena töötasid poisile edu spordi alal. Kohe alul hakkas Teearu maadluma ja tõstma ja sai kiirelt asja maitsest aru. Pärnu kaitseliidu spordiringis harjutades, võttis ta peatselt osa Pärnumaa esivõistlustest maadluses ja tuli kohe oma esimesel esinemisel poolraskekaalu võitjaks. Järgmisel aastal hakkas ta ka kergejõustikku harjutama. Jooksis, tõukas kuuli ja heitis ketast, viimast siis 29 m ümber. Järgmisel — 1923. a. leiame Teearu juba Pärnumaa kettaheitte rekordimehena saavutusega 34,90 m. 1923. a. võttis ta Pärnu Tervise all startides osa Eesti esivõistlustest maadluses, kus tegi matschid R. Steinbergi ja R. Looga küll pooleli, kuid jäi sel korral veel auhinnata.

1924. a. tuleb Teearu nimele veel maakonna kuulitõuke rekord saavutusega 11,25 m ja raskusheite (12,5 kg) rekord 13,84 m, mis selle hooaja parim tagajärg. Samal aastal asus Teearu Tallinna, kus hakkas startima Spordi värvides, mida ta praegugi kannab.

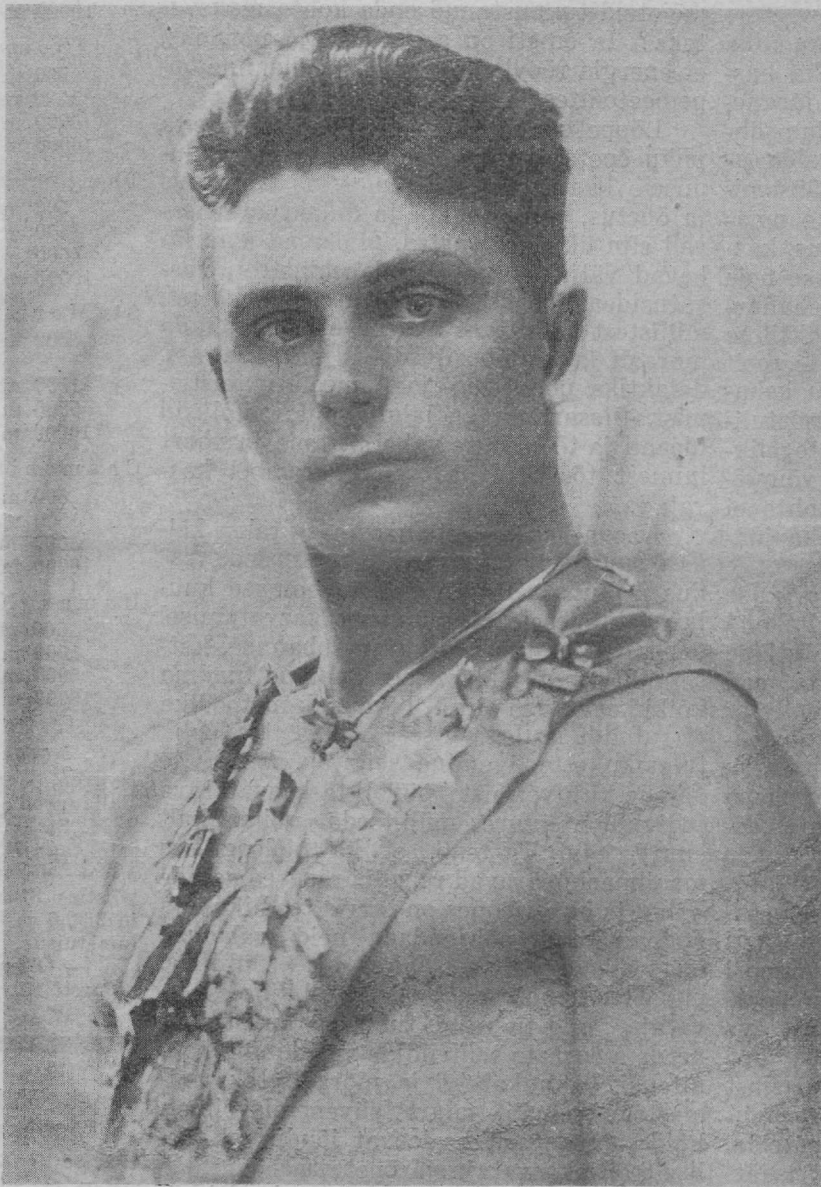
1925. a. heitis Teearu ketast juba 35,15 m, mis paremuselt selle aasta 16-nes tagajärg. Suurem edu oli tal sel aastal maadluses, milles võidab esmakordselt Eesti meistri tiitli — vabamaadluse raskekaalus.

1926. a. toob Teearu jälle meistritiitli.

400 m katab ta 55,5.

Alfred Teearu on praegu 24-aastane ja teenib Tallinna politseis konstaablina. Kahe aasta eest abiellus ta.

Lemmikaladeks, milles ta veel rohkelt edasi tahab jõuda, on Teearu maadlus ja kettaheide,

Alfred Teearu.

Maadluse esivõistlused lõpetab ta raskekaalu meistrina. Vahepeal on ta asunud poksi harastamisele ja on ka selles edukas: poksiesivõistlustel tuleb ta raskekaalus teisele kohale. Ketast heitis ta sel aastal 35,39 m, mis eelmise aastaga võrreldes tähendas nihkumist 16-ndalt kohalt 15-ndale. Veel üks tüse võit 1926. a.: võit Eesti-Läti maadluse maavõistluse raskekaalus.

1927. a. võidab Teearu teist korda vabamaadluse raskekaalu meistri tiitli ja poksiesivõistlustel tuleb samuti teist korda raskekaalus teisele kohale. 1928. a. tuleb Teearu jälle maadlusmeistriks ja heidab ketast juba 39,38 m, mis paremuselt hooaja kaheksas tagajärg. Treeningul heitis ta 41,5 m ümber ja loodab seda saavutada ka eeloleva hooaja võistlustel. Raskust (12,5 kg) heitis ta 15,28 m, mis hooaja teine tagajärg. Viimastel maadluse esivõistlustel võitis ta ka 1929. a. kohta meistritiitli. Kreeka-roomsa maadluses on Teearu kolme- ja vabamaadluses kahekordne Eesti meister.

Maadluse, kettaheite ja poksi suurte saavutuste kõrval on Teearu tõstmises olnud Pärnumaa meister ja hiljemalt kahe käega tõukes saavutanud 105 kg.

Tänavu Rakveres tuli Teearu veel politseimeistriks 25 km suusatuses ja on politseimeister ka korvpallis ning teatejooksu meeskonna liige.

Psühholoogia ja pedagoogika koostöö kehaharjutuste alal.

E. Spordilehele kirjutanud dr. R. W. Schulte, Preisi kehaharjutuste ülikooli psühholoogilise instituudi juhataja.

Kasvatatava objekti käsitlemisel, olgu see laps või kasvav ehk täisealine inimene, on kooskõla säilitamiseks eluga vaja pida silmas ikka lõppeesmärki ja arenemist juhtida kooskõlas pedagoogika suhetega seltskonna, majanduse, teaduse ja kultuuri vastu.

Seisukoha võtmisel kasvatussubjekti, pedagoogi või õpetaja suhtes peab püüdma vabaneda vaatest, et kasvatav jõud võib tulla ainult erialaliselt väljaõpetatud õppejõust; tänapäeva tunnustatud kolmik on: kodu, kool ja seltskond, millele küpsimate inimeste juures lisandub veel enesearmastus. Pedagoogiliseks mõjutamiseks kehaharjutuste kaudu ei ole ükski võim nii kaaluv kui kodu, sest mida varem alustatakse kehalise kasvatuses, seda kiiremini näeme meie edu. Mida varem väikesele inimesele hakkab mõjuma reeglipärane hügieeniline õpetus, mida varem teda hakatakse käsutama hingeliselt, seda enam õnnestub edasiandmine koolis tähtsava rippumatus tunde ajal ja seda enam läheb korda kõigi konarlaste ja pahede mahahööveldamine ajajärgul, kui inimene on omandanud juba seisukoha ja suuna.

Kui meie seni käsitasime pedagoogika üldala meetodika seisukohalt või ka kasvatatava inimese seisukohalt, siis järgnevad näpunäited kasvataja või õpetaja psühholoogiast. Õpetaja tööviime, kalduvused ja arenevus nõuavad mõjulepääsemiseks tänapäev sedavõrt põhjalikke omadusi meie võrdlemise traditsioonitus kasvatuses, et väike orienteerumiskatse neis peaprobleemides ei ole üleliigne. Kehaharjutuste õpetajate teaduslik ja praktiline ettevalmistus vastavate keskasutuste poolt on eriti märkimisväärne samm kogu kehalise kasvatuses ajaloo ja meie järeletulijad vast hindavad alles õieti tema tegeliku väärtust. Endise aja nõuded võimlemisõpetaja mehaaniliste võimete kohta ei ole praegu vähemalgi määral paikapidavad.

Kõik, kes tegevad kehalise kasvatuses alal, s. o. vanemad, õpetajad ja seltskond peavad kõige pealt omama diagnostilise hindamisvõime oma hoolealuste kohta, nad peavad suutma olla neile ka kehaliselt, vaimliselt ja eetilisel eeskujuks, et kasvatuses kaudu jõuda mõjutada noori inimesi. Kehalise kasvatuses õppejõud peavad olema eriti eeskujulised. Kui meie kõneleme kasvatatava objekti tüüpidest, peame meie mainima ka õpetajastüüpe, kel samuti tähtsust pedagoogiliseks eduks ja millise asjaolu alahindamine maksab ennast valusasti kätte. Kes inimesi ja eriti noori inimesi tahab teha kehalise kasvatuses kaudu mees-teks, peab ise olema kõigepealt mees, kes suudab elada ja võidelda.

Millised on tüübid, keda gümnaasiast armastab alati karikerida? Ikka seesugused, kes suudavad küll loogiliselt mõelda, kuid oma füüsilise mina on sedavõrt jätnud tahaplaanile, et ta kaugelki ei sarnane kangela kujule. Ja milline on eeskujus, juubeldatud juht ja sõber noorsoole? Milline õpetus on enamusele poistele ja tüdrukutele värskendav ja rõõmustav? Ometi õieti käsitletud võimlemise- ja mänguõpetus naerva päikese all. Ja millist tegevust oodatakse eriliste

lootuste ja erilise rõõmuga? Mängutundi või päeva, kus noor inimene elab üle oma elu esimesed loomisrõõmu hetked.

Et omandada selliste ideaalide õiget mõistmist, on reeglipärane, sügav ja süstemaatiline kasvatus seminaris, ülikoolis ja kehalise kasvatuses ülikoolis nii erakordselt kaaluv ja seepärast peavad kehalise kasvatuses õpetuses praktiline töö, iseseisev vaba mõtlemine ja looming täiendama obligatoorselt vastuvõetavat ainet. Siin võib minna minu arvates veel kaugemale ja ajalooliste traditsioonide üleandmise asemel pakkuda iseseisvat teaduslikku ja praktilist tööd seltskonnas, ühingu, elukutses jne. Millise tähtsuse omavad siin meditsiinilised teadmised, mis ulatavad kaugemale anatoomilis-muskelpsühholoogilistest tõdedest, kui väärtuslik on ka õige sissejuhatus psühholoogiasse, seda näeme meie endi üliõpilaste juures, kellele on avanenud kui uus maailm.

Teisal olen juhtinud tähelepanu ratsionaalsele, s. o. mõistuslikule õpetaja- ja kehakasvatajakutse sooritamisele. Ökonoomia, tehnika ja hügieen pedagoogikas ja didaktikas, milline kasvataja on küll neid mõisteid tunnustanud enda kohta maksvateks? Ja ometi on see meie aja nõudeks, et energia röövkulutamine ja pillamine õppemeetodites lakkaks.

Lõppeks jõuame meie selleni, et heita pilku õpetaja psühholoogilise mõju kandumisele kasvatatavale inimesele. Kasvatus ja õpetus, pedagoogika ja didaktika seisavad siin üksteise vastas. Mõlemad alad lähevad välja postuleeritud eeldustest, kasvatusideaalidest ja õpetusesmärkidest, millistest kasvatuses alal on eriti nimetada moraali ja regiliositeedi väljaarendamist, didaktika põllul töö- ja ilumele viimistlemist. Ülesandeks on lahutada vastolusid ideaali ja tõelikkuse vahel ületada ja noort inimest tõsiselt väärtuslikul kombel kasvatada.

Kasvatust ja õpetamist märgitakse kolmes suunas: praktilised kogemused, teadus ja kunst. Praktilised kogemused kuuluvad inimesele, kes inimsoo kasvatamisel on läinud halliks, kes ringikobamise, katsetamise ja ohjeldamisega õppinud tundma kõiki kasvatuses piire. Teaduslik meetodika ei rahuldu sellega, sest kuna teaduslik tuleviku ettenägemine selgitab saabuvate asjade kujuvõtmist püüab ta kasvatatava indiviidumi juures pühitseda võimalikult suurt edu. Ta teab, et ka bioloogilises maailmas määravad reeglipärasused asjade käigu ja et esijoones on tarvis teadlikult ja kogemuslikult põhjendada neid saladusi, mis viivad edule, ja siiski: tüübiline, puhasteadlane ei ole tüübiline kasvataja, vaid ta vajab tubli osa kunstnikuverd. Võõraste indiviidide vormimine kaudu, vaimukateks ja moraalseteks inimesteks nõuab suurt süvenemisvõimet, kuid samaaegselt ka loovat jõudu, et tõeliselt olla kasvataja ja õpetaja.

Kehalised harjutused seisavad eriti hügieeniliste, sotsiaalsete, esteetiliste ja eetiliste eesmärkide teenistuses. Kasvatataja, kes tahab vormida kehaharjutuste kaudu inimsugu, noori kui ka täiskasvanud inimesi, peab ise olema mitte ainult indiviid, iseloom, praktik, teadlane ja kunstnik korraga, vaid ta peab valitsema ka oma üles-

Rajarekordid kiiruisutuses.

Davosis uisutatud kõik maailmarekordid.

Spl. eelmises numbris töime maailma kiiruisutajate nimestiku nende paremuse järjekorras ja maailma, Euroopa, Norra ja Soome esivõistluste paremad tagajärjed koos olümpia rekordidega.

Nüüd avaldame kiiruisutuse rajarekordid. Nagu allpool selgub, on kõik kiiruisutuse maailmarekordid püstitatud Davos-Platzi rajal Schveitsis. Davosi raja resultaatidele järgneb paremuselt Frogneri staadioni rada Oslos.

Rajarekordid on järgmised:

Davos-Platz, Schveits:

500 m 42,8 Clas Thunberg, a. 1929.
1500 m 2.19,4 Oscar Mathisen, a. 1914.
5000 m 8.24,2 Ivar Ballangrud, a. 1929.
10000 m 17.17,4 Armand Carlsen, a. 1928.

Frogner, Norra:

500 m 43,1 Clas Thunberg, a. 1929.
1500 m 2.17,4 Oscar Mathisen, a. 1914.
5000 m 8.26,5 Harald Ström, a. 1922.
10000 m 17.22,6 Oscar Mathisen, a. 1913.

Trondhjem, Norra:

500 m 43,8 Oscar Mathisen, a. 1924.
1500 m 2.19,2 Oscar Mathisen, a. 1914.
5000 m 8.33,7 Kristian Ström, a. 1917.
10000 m 17.22,9 Ole Olsen, a. 1923.

Helsingi, Soome:

500 m 43,9 Clas Thunberg, a. 1928.
1500 m 2.24,4 Oscar Mathisen, a. 1913.
5000 m 8.49,8 Grigori Kuschin, a. 1928.
10000 m 17.37,8 Vassili Ippolitov, a. 1913.

Stokholm, Rootsi:

500 m 44,8 Oscar Mathisen, a. 1912.
1500 m 2.20,6 Oscar Mathisen, a. 1912.
5000 m 8.45,4 Kristian Ström, a. 1917.
10000 m 17.53,8 Harald Ström, a. 1923.

Tampere, Soome:

500 m 44,9 Clas Thunberg, a. 1927.
1500 m 2.22,5 Clas Thunberg, a. 1928.
5000 m 8.34,4 Clas Thunberg, a. 1928.
10000 m 17.56,4 Ossi Blomqvist, a. 1928.

St. Moritz, Schveits:

500 m 43,4 Clas Thunberg ja Bernt Evensen, a. 1928.
1500 m 2.21,1 Clas Thunberg, a. 1928.
5000 m 8.50,5 Ivar Ballangrud, a. 1928.
10000 m 18.36,5 J. Jaffee, a. 1928.

Chamonix, Prantsuse:

500 m 44,0 Charles Jewtraw, a. 1924.
1500 m 2.20,8 Clas Thunberg, a. 1924.
5000 m 8.39,0 Clas Thunberg, a. 1924.
10000 m 18.04,8 Julius Skutnabb, a. 1924.

Hamari, Norra:

500 m 44,0 Oscar Mathisen, a. 1913.
1500 m 2.20,7 Clas Thunberg, a. 1923.
5000 m 8.37,6 Jaap Eden, a. 1894.
10000 m 17.57,8 Ole Olsen, a. 1923.

— 500 m 43,3 sek. uisutas norralane Hugo Nygren, Hamaris. 2. oli R. Larsen 44,2. 3. I. Ballangrud. — 5000 m: 1. I. Ballangrud 8.37,2; 2. M. Staksrud 8.37,9; 3. R. Larsen 8.53,4. Võitjate tagajärjed on Hamari rajarekordid.

— Bernt Evensen, Norra suuruisutaja, võistles Stokholmis. Ta võitis 500 m 50,3; 1500 m 2.30,6 ja 5000 m 10.14. 500 ja 5000 m uisutati lumetusis.

— Olümpia võitja Lowe on end kihlanud Taani arsti tütre prl. Thamseniga.

annet. Vähe on vastutusrikkamaid, kuid ka kaunimaid ja rahuldavamaid elukutseid, kui seda on õpetajal ja kasvatajal.

Palju võimalusi seisab kehaliste harjutuste alal õpetaja käsutuses: lihtne seletamine ja kirjeldamine ei aita siin! On tarvis juhte, kel suggestiivset mõju ja tõelikkust, mitte käsul tugenevat, autoriteeti. Kui inimesel peab tal olema esijoones arusaamist, teiseks aukartust oma ala vastu ja kolmandaks armastust.

Suusameeste abil Balti riikide paremaks.

Üliõpilaste talimängud Riias võitis Eesti üliõpilaskond 36:32.

Balti üliõpilaste talimängud Riias. Vasakul: iluuisutuse naisvõitjad Lille Ploompuu, Eesti, Dreimane, Läti ja Bikis, Läti. — Keskel ülal: Läti haridusminister E. Zemels kõneleb mängude pidulikul avamisel. — Keskel all: Eesti jääpallimeeskond. — Paremalt: suusavõistluste võitja Lest, Eesti.

Läti 7800 üliõpilast andsid oma 70-latilise õppemaksust tänava esmakordselt ühe lati üliõpilaste kehakultuuri loomiseks. Aastane büdžet oli seetõttu Läti üliõpilasspordil vähemalt 5000 krooni suur, ja kui säärane kapital tarvita, siis on mõistetav, et juhtide peades tekkinud igat liiki mõtete seas leidis suurt poolehoidu Balti riikide — Soome, Eesti, Läti ja Leedu — üliõpilaste talispordi mängu korraldada Riias. Tarvilik luba oli lätlastel kergelt käes, kuna Eesti seda omale ei ihaldanud, Soome nähtavasti meeleldi eemale hoiab ja Leedu veel ei jaksa sarnast ettevõtet läbi viia. Sarnaselt sai 2. ja 3. märts Balti üliõpilaste talimängude tähtajaks, pidamiskohaga Riias.

Soomlased hoidsid mängudest eemale, meilt sõitis Riiga 24-liikmeline ekspeditsioon, Lätist umbes samavõrt osavõtjaid ja Leedut esindas kolmik kahest ilusõitjast koos ühe kohtunikuga.

Kavasse paigutati ühisel kokkuleppel 10 ja 30 km suusatamine, ilusõit meestele ja naistele üksikult ja jääpall. Punkte arvestati sealjuures — 1. koha eest 6, teise — 4 ja kolmandat hinnati 2 punktiga, meeskonnamäng arvestati kahekordselt.

Suusatamine.

Võistluste ja Eesti võidu raskuspunkt lasus suusatajate — kehakasvatuse instituudi leitnantide õlgadel. Lest, Möttus, Talpak, toodud siin nende paremuse järjekorras, otsustasid oma 20 punktiga mängude 68 punkti. Suusatati Riia külje all Metsa pargi piirkonnas. 10 km võistlusteeks oli valitud lausikmaa 5-km-liste ringidena, millest 2,5 km millegi pärast maanteel katta tuli. Asjaolu, mis määras suuskadelt täielikult pühkis ja teise ringi katmise tunduvalt raskendas. Stardist lasti mehi 1-minutiliste vaheaegadega välja, kahe lätlase vahele eestlane ja vastupidi.

Võitja Joh. Lest oli pisut ootamata kuju, kuna kogemuste järele oodati selleks Möttust, kes lühemates maades seni Lestast parem olnud. Olukord aga kujunes sarnaseks, et Lest suure kindlusega võitis, kuna Möttusel tihedalt kannul istuva lätlase Rekestinschiga tegemist küllalt oli. Kolmas eestlane oli konkurentsi nõrgeim ja lõpetas viimasena.

30 km, mida samas Metsa pargis peeti, oli paigutatud hästi künklikele terräänile. Künkad olid muidugi väikeste tõusudega, kuid selle eest hästi sagedad. Stardist läks eestlastest esimesena välja Lest, temale järgnes lätlane vahele lastes Möttus ja viimase võistlejana asus teele Talpak.

Pisut puuduliku tee märkimise tõttu eksis Möttus sihilt ja tulemusena oli mõlema tagumise lätlase möödaminek temast esimesel ringil. Vea parandas Möttus vast järgmisel ringil, mil tee juba tuttav oli. Koos Lestaga kattis Möttus 30 km kindlalt, kuna kolmandat meest — lätlast Dzenisit — kontrollpunktid hilise aja tõttu enam

ei oodanud ja ei ole alusetu arvata, et mees ajast teada saades omale tarviliku profiidi lõi. Igatahes oli mehe äkiline ilmumine finiši, postidelt asjata poole tunnilise ootamise järele lahkunud kontrollkohtunikku koguni üllatuseks.

Kaks lätlast ja viimane eestlane ei lõpetanud jooksu.

Tagajärjed 10 km: 1. Joh. Lest, 44.04; 2. Möttus 45.03; 3. Rekestinsch 45.15. 30 km: 1. Lest 3.29.41,4; 2. Möttus 3.38.44,0; 3. Dzenits 3.59.10,2.

Ilusõit.

Mängude rahvusvaheliseim osa oli ilusõit. 5 lätlast, 3 leedulast ja 2 eestlast moodustasid konkurentsi. Sellele arvule tuleb siiski lisada veel täie kohtunikku koosseisu, kelle osavõtt paremuse selgitamisel vähemalt sama mõjuvat osa etendas kui võistlejate endi oskus. Suure tulusega rühkisid eestkäte kohtunikud võituledele. Et saada pilti asjade seisukorrast, olgu tähendatud, et kohtunikku koosseisu kuulus 2 lätlast, 2 eestlast ja 1 leedulane. Kohtunikku konkureerisid peamiselt lätlased eestlastega, kuna leedulane kõrvaltmängija osa etendas, kes aga siiski vahest koguni suured rahad kaardile tõi. Kohtunikku sissisõda algas meeste sõiduga. Lätlased hindasid endi Tubelist paremaks ja määrasid Leimbokile teise ja kolmanda koha, samuti talitas leedulane Skrupillis. Eestlased ei teadnud seevastu Leimbokile halvemat kui esimest kohta määrata. Lõputulemusena jäi Leimbok teiseks ja meie kohtunikud olid seekord löödud. Järgnevas naiste võistluses alustasid eestlased ägedamat pealetungi. — Ploompuud, keda suurema heatahtlikkuse juures äärmiselt 2. kohaga hinnata võis, määrasid kohtunikud, et asi kindlam oleks, juba algusest peale silmi pilgutamata esimeseks. Lätlaste ja leedulaste vastulööki (Ploompuu paigutamine viimaseks), ei aidanud enam ja löödud olid seekord lätlaste kohtunikud. Leedulase väljapaistvam offensiiv oli Kalavaitise koolisõidu elurõõmus hindamine 79,5 punktiga teiste kaugelt vähema vastu. Sel atagiil polnud aga olulist tähendust, ülejäänud kohtunikud ei lubanud nimelt leedulast endi meestele hiljem ohtlikuks minna.

Iseenesest aga ilusõidust, kui võistlusspordist eriti meestel, ei saanud ju tõsiselt kõnelda. Pakutus oli niipalju algelist krobelikust, liigutustes hoo vähesust — vahest õnnestus võistlejal harjutust lõpetada ainult tuule tagant puhumise õnnelikul kokkujuhtumisel, joomistuste katmise täielikus tundmatuses ja võimatus keha hoiu, et kõik nähtu heasüdamlikku karikatuuri kujutas ja naerumuiget peletada ei suutnud. Kuid oma punktid tõi ka ilusõit nii lätlastele kui meile, ja seepärast oli ta vast ehk õigustatud kavasa seismiseks.

Võitjate järjestus oli meestele: 1. Tubelis

(L.), 2. Leimbok (E); 3. Lejtnsch (L), mõlemad leedulased jäid viimasteks.

Naistel: 1. Dreimane (L); 2. Ploompuu (E); 3) Bikis (L).

Jääpall.

Kuna suurem osa üliõpilastest pallimehi alaliselt Tallinnas asub, siis seati meeskond ärasõidu eelpäeval siin kokku ja see pidi välja nägema: V. Lövi; Sauer—Pinkovsky; Kleinberg—Kull—Lasn; Triumph—Sprantsman—Koovit—Kipp—Sostar. Ärasõiduks selgus Pinkovsky haigestumine, mis reservist Tombergi tuleliinile tõi. Tartu saabudes oli järgmiseks üllatuseks Kulli eemalejäämine ja treeningmatschi Tartu Kaleviga alustades oli veel ühe mehe — Kleinbergi — ärakukkumine fikseeritud. Need asjaolud tõid täieliku muutuse meeskonnas. Kuna poolkaitses kolmest mehest 2 puudusid, siis tehti siin tarvilikke muudatusi ja vähegi kõlbuliku liini saamiseks tõmmati Sostar poolkaitsesse tagasi, tema asemele Schütsi paigutades vasemale äärele, Kulli asemele lükati väike Lasn keskele, mis temal ülejõukäivaks ülesandeks aga hiljem oli, ja parempoolse poolkaitsja kohale asus reservist Märka. Nii nägi meeskond pühapäeva hommikul Esplanaadi jääväljal päris armetuna koosseisus: V. Lövi; Tomberg—Sauer; Märka—Lasn—Sostar; Triumph—Sprantsman—Koovit—Kipp—Schüts.

Lätlased võisid seevastu toreda koosseisu väljale saata, kus meistermeeskonna LSB 6 mängijat selgrooks olid. Nende koosseis nägi: P. Skuja (LSB); Braschmanis (LSB)—P. Sokolovs (RFK); Udriš (LSB)—Bormanis (LSB)—Karlsons (Vanderers); A. Sokolovs (RFK) — Jesens (LSB) — Simanis (LSB) — Kalnisch (KSB) — J. Skuja (LSB).

Kes Läti jääpalli oludega tuttav, see teab, et Riias polnud võimalik samal pühapäeval üheaegselt mõnda teist koosseisu välja panna, mis toodust tugevama jõulisena figureerida võiks, sest juba pool rahvusmeeskonda pesitseb neis nimedes. Kohtuniku Strikfeldi vilel hankis see koosseis endale tugeva võidu.

Vaevalt oldi 3 minutit võistluses, kui palli juba kolmandat korda keskelt lahti löödi. Kahel korral lasi Sauer ennast Jesensist mööda mängida ja need kuldsed schansid tõid Lätile 2 esimest väravat. Need tulid kiirusega, mis lubas oletada katastroofi. Asi kandis siiski juhuslikku laadi ja see meeskonda ei heidutanud, vaid ergutas õige intensiivsele tööle. Siiski kulds tervelt 40 minutit seisukorra viigistamiseks ja poolajale mindi 2:2-ga.

Vahepeal oli tõusnud lumesadu ja uut poolaega alustades oli jääväljal poolteist tolli lund. Ei taha siin kaotust meeskonnalt veeretada lümele, kuid tõsiasjana tundub, et lumi meie vardeid kaugelt enam takistas, kui lätlasi. Asi seisab mänguviiside vahel. Eestkätt kannatas edurivi paremäär, kelle tubli tööga poolaja ker-

V.-s. Spordi ainulaadne saavutus

E. esivõistlused maadluses rohke osavõtu ja hea tasapinnaga.

Eesti esivõistlused maadluses peeti 2. ja 3. märtsil v.-s. Spordi korraldusel. Järjekorralt olid need meil üheksanda esivõistlused kreeka-rooma maadluses. Seltsidest tuli võimlemiselt Sport neil võistlustel toime saavutusega, mis on ainulaadne Eesti maadluse esivõistluste senises kroonikas — nimelt võitis v.-s. Sport kõik kuus meistrikohta. Esimesed esivõistlused peeti 1921. a., mil tugevamaks maadluseltsiks oli Kalev, kes võitis 3 meistrikohta ja jättis kaks Spordile. 1922. a. algas v.-s. Spordi maadlushegemoonia, mis seni kestnud katkestamatult ja nüüd kulmineerus maksimaalse võiduga. 1922., 23. ja 24. a. saavutas Sport 4 meistrikohta; 1925. ja 26. a. võitis 5 kohta, kuna E. Pütsep ja O. Käpp viisid mainitud aasta esivõistlustel ühe meistrikohta Kaleville. 1927. a. saavutas Sport kolm ja 1928. a. neli meistrikohta, millele nüüd järgnes kõigi meistrikohtade võitmine.

Osavõtt maadluse esivõistlustest ei ole meil nii rohke kui Rootsis ja Saksas. Nii on näiteks Rootsis esivõistlustel igas kaalus võistlejaid kuni 80 ja koguni üle selle ning Saksas 50—60 meest. Maadluse esivõistlused annavad seal pealtvaatajate suure hulga tõttu ka rohkelt ainelist ülejääki. Selle tõttu on Rootsis läbi viidud korraldus, et ülejäägist toetatakse esivõistlustest osa võtnud seltsi. Nii saab selts, kelle mees tuleb neljandale kohale, 40 krooni, kolmanda koha mehe selts 80 krooni jne., kuna meistrikohta selts saab 160 krooni. See korraldus tahetakse ellu viia ka Soomes. Meil esivõistlused seni mingit iseäralist materjalset tulu ei anna ja ollakse rahul, kui nad lõpevad ots-otsaga. Võimalik on, et esivõistlused meil ka suuremat sissetulekut anaksid, kuid selleks on tarvis paremat korraldust. Nüüdsete esivõistluste koht — Sõdurite kodu — ei olnud kuigi tõmbav ja pealegi kesklinnast kaugel. Ka on meil seni esivõistlusi läbi viidud alati ainult ühel matil, kuna hädapärast oleks tarvilik võistlemine kahel matil korraga. Võistlused võidaksid sellega huvi poolest ja läbiviimine läheks ka kiiremalt. Nüüd kestsid matschid teisel päeval vahetpidamata ligi 9 tundi!

Osavõtjaid tänavustest esivõistlustest oli 47, mis võrdlemisi rohke arv ja ilmutas uut elavuse tõusu maadluses. Peale Spordi, Kalevi ja Tartu Kalevi olid täiesti sisemaalt esindatud veel Sindi Kalju, Esna Kalju, Valkla Sulev ja Paide Järvapojad, mis esivõistlustele andis värske jume ja oli võistlusi mitmekesisust. Meistririkohad läksid küll vanadele, kes juba meistrid olnud, kuid auhinnasaajate hulgas oli üldarvust siiski veerandi ümber uusi mehi. Neist uutest meestest tulid kolm „hõbemedalile“, s. o. teisele kohale — sulg-, kerge- ja raskekaalus.

Võistlused olid tasapinna poolest head ja pakkusid pinevaid matsche, kuigi meie parima klassi maadlejatest puudusid E. Pütsep, O. Käpp, A. Praks, A. Kusnets ja R. Loo. „Suurt klassi“ esindas ainsana V. Väli.

Üksikute kaalude juure asudes võitis kärbeskaalus meistri tiitli Joh. Põntson, kes sellega 1926. a. juba korra toime tulnud. R. Voldil, kahe viimase aasta meistril, tuli õigustatult kaotada esikoht. Paras kolmas oli E. Arro, tänavune noorte meister. Kaalu teised paremad olid Rimmelt ja Seiton.

Sulgkaalus kaitses oma tiitlit hästi H. Kristal, olles teistest tunduvalt parem. Teiseks tuli F. Breymuth, kes tegi tragilt tööd ja ilmutas märgatavat edu. Noorte meister Urm jäi ilma kohata õnnetu loosi tõttu, mis teda kohe kokku viis kaalu esimestega.

Olümpiavõitja V. Väli päralt oli kergekaalus, kus ta võitis nii, nagu aga tahtis. Kergekaalu üllatus oli Sindi mees A. Adamson, kes, tulles teisele kohale, ilmutas meeldivat maadlust koos sileda tehnikaga. Kauemaegsel maadlejal H. Horneril tuli leppida kolmanda kohaga. Teised paremad olid Olle ja Leon.

Rohkelt tööd oli keskkaalu võitmiseks A. Pohla. Ta paremus kahest järgmisest ja auhinnata jäänud Reimannist ei olnud kuigi suur. A. Mällile, kes 1927. a. tuli kolmandale ja möödunud aasta esivõistlustel teisele kohale, oli ka nüüd teine koht paras. Meisterklassi maadlejaks ei ole tal mõistuslikku tööd ja tehnilist arenemist veel küllaldaselt. Lubav mees on Joh. Zettermann, kes platseerus kolmandana. Kehalt on ta tore maadleja tüüp ja töötab innukalt.

Poolraskekaalus olid teistest rohkelt paremad A. Teearu ja K. Kullisaar. Viimane on

Olümpiavõitja ja kahekordne europameister Voldemar Väli, Sport. Tuli nüüdsetel esivõistlustel 5-ndat korda Eesti meistriks maadluses.

ikka olnud auhinna mees, kuid ei ole tulnud veel kordagi meistriks. Kullisaar oli paalaraskekaalus ainult paari kiloga, mida maha võttes tal häid väljavaateid ei oleks puudunud keskekaalu meistri kohale. Novembris võitis Kullisaar Teearu,

millise kaotuse Teearu nüüd revanscheeris. Noorte meister Maripuu platseerus kolmandana. Teised paremad olid Toomepuu ja Vink.

Vähe pakkus head maadlust raskekaal. Kogenum ja tehnilisem maadleja kaalus oli O. Pohla. Teiseks tuli O. Viikberg, kes läinud sügisene kursant ja praegu 28-aastane. Noorte meister O. Luiga, kaalu kolmas, ei ole maadlejana seni kuigi sobiv. Väljapaistev teistest auhinnata jäänud meestest oli Männik. Põline maadleja Kasakov on mõnda aastat ikka samal punktil.

Õlgade matile pmutumine, s. o. seljavõidu märkimine on peen asi, mis võib olla palju raskem kui lahkarvamisi võimaldava paremusvõidu otsustamine. Seda oli esivõistluste vilekohtunikude juures selgelt näha. Eriti pidi kohtunikule ohvriks langema Sindi maadleja Adamson, kuigi kohtuniku enda tahtmatult. Oma teisel matschil pani A. vastase kaks korda seljali, kuid sellele vaatamata tuli tal leppida paremusvõiduga. Kolmandal matschil sai A. seljakaotuse, kuigi õlad matti ei puudutanud. Neljandal matschil sai ta seljavõidu, mis seekord aga oli kaheldav. Kõigil neil kolmel matschil oli vilekohtnikuks üks ja sama mees, kellele aga erapoolikust ette ei tule heita.

Eesti parima vilekohtuniku kuulsus on Joh. Villemsonil, kes olümpiamängudel võistlusi juhtides saanud hea hinnangu soomlastelt ja teistelt rahvustelt. Esivõistlustel ta kui peakohtunik viilet suhu ei võtnud.

Seltsidest tuli v.-s. Sport esikohale 23 punktiga Kalevi 8, Tartu Kalevi 3 ja Sindi Kalju 2 punkti ees ning võitis ins. E. Käpa rändauhinna. Toomas Kivi.

67 esivõistluste matschi.

Kärbeskaal.

Võistlejaid 6, matsche 9. Seiton, Sport, oli alul tragi, Voldi, Tartu Kalev, vastu, kuid langes peagi ohvriks Voldi puusaheitele 3.40.

Allan, Sport, ja Rimmelt, Kalev, olid 2 algajat, kuid maadlesid „maailmameistrina“, kes vastast tundes midagi ei julge ette võtta. Algajad peavad pakkuma vähemalt tempot. Võitis Rimmelt, kes lõpul viis vastase parteri.

Põntson, Sport, lõi Arro, Sport, kohe nupust, kuid vahekohtunik vilistas alles peale järrelsrumist, mil Arro täiesti õlgadele jäi. Aeg 1.20.

Allan võitis Seitoni 4.30, kuigi võis oodata vastupidist. A-l õnnestus Seitoni üle rinna heita ja see otsustas.

Põntson-Volt oli kärbeskaalu finaalsiks, nagu see seni esivõistlustel olnud mitme aasta kestes. Esimene 10 min. läheb püsti, millele järgneb 3+3 min. parteris. Põntson oli aktiivsem ja lisaks sellele viis viimasel neljal minutil Voldi silda. Voldi heale kaitsele vaatamata oli paremusvõit teenitult Põntsoni päralt.

Rimmelt-Arro lõppes suurema vaheta nende võimetes Arro paremusvõiduga. Volt võitis Allani 2.12 ja Arro 3.00, millega kindlustas endale teise koha. Põntson lõi nupust Allani 20 sekundiga.

Järjekord: 1. Johann Põntson, Sport, Eesti meister; 2. Reinhold Volt, Tartu Kalev; 3. Eduard Arro, Sport.

Sulgkaal.

Võistlejaid 7, matsche 10. Breymuth, Sport, võitis Teemuse, Kalev, sillast 5.30. Kristal, Sport, seljatas Urmi, Tartu Kalev, tagantvõõga 4.52. Ahven, Sport, lõi Puusepa, Kalev, nupust 9 min. Breymuth võitis Sihveri, Kalev, 4.45. Kristali vastu oli Puusepp sitke, kuid pidi alla andma 5.45. Ahvenal oli Sihveri üle kindel paremus ja võitis 9 min. Breymuth võitis Urmi paremusena. Vahe oli nii väike, et võitu võis anda „näo järele“, nagu seda ütles Ohaka. Kristal heitis Ahvena üle puusa 45 sek.-ga ja Breymuth jälle Ahvena 1 min. Finaalil Breymuthi ja Kristali vahel võitis senine meister Kristal tagantvõõga 10.35.

Järjekord: 1. Heinrich Kristal, Sport, Eesti meister; 2. Friedrich Breymuth, Sport; 3. Arnold Ahven, Sport.

Kergekaal.

Võistlejaid 9, matsche 14. Kaalu esimese paarina üllatas Sindi Kalju mees Adamson, kes Sammelmanni, Kalev, tõstis kohe õhku ja lõi tagantvõõga 22 sek.-ga. Olle, Sport, saavutas paremusvõidu Leonilt, Sport.

Väli, Sport, viis Laane, Tartu Kalev, kohe parteri ja seljatas 45 sek.-ga. Horner, Kalev, võitis suplessiga Sepa, Sport, 3.40. Leon, Sport, võitis käevarre võttega Sammelmanni, Kalev, 4 min.

Adamson lõi alul Olle nupust, kuid see jäi märkimata. Matsch arenes kõvaks ja elavaks ning andis Adamsonile paremusvõidu. Sepp võitis tartlase Laane paremusena, kuid järgmisel korral võib see olla vastupidi. Horner seljatas Karu, Esna Kalju, sillast 3.20.

Leon sai võidu Adamsonilt 14.20. See oli jälle ootamatus, kuna A. ei olnud veel seljali. Kuni vileni oli Adamson paremusena. Väli võitis Olle 2 min. Adamson maadles Horneriga hästi ja võitis 11 min. Väli surus Leoni sillast 49 sek. Adamson võitis Karu nupust 1.45. Finaalis kaotas Adamson Väli viimase suplessile järgnenud sillast 50 sek.

Järjekord: 1. Voldemar Väli, Sport, Eesti meister; 2. August Adamson, Sindi Kalju; 3. Hermann Horner, Kalev.

Keskaal.

Võistlejaid 10, matsche 15. Treufeldt, Valkla Sulev, hoidis Liivamehe, Sport, vastu pea püsti, kuni viimane nupust lõi 2.30. A. Pohla, Sport, saavutas 20-min. matschis väikese paremusena Reimannilt, Tartu Kalev.

Prudel, Kalev, viis Vinkli, Sport, silda, kus viimane üle õlgade veeremisega kaotas 2.03. Mäll, Kalev, heitis Mahomendi, Paide Järvapojad, üle puusa 1.15. Zettermann, Tartu Kalev, võitis Kuke, Sport, sillast 1.40.

Reimann käenas seljali Liivamehe hammerlockiga 5 min. A. Pohla tõmbas Treufeldti seljali käevarrest 15 sek. Mäll tuiseldas Prudelit jõuga, kuni võitis 11.30. Mahoment veeres üle õlgade ja kaotas Zettermannile 6.40. A. Pohla võitis sillast Liivamehe 3.15.

Prudel lõi alul Reimanni seljali, mis jäi märkimata. Ametliku tagajärjena tuli Reimanni võit nupust 7 min. Mäll võitis Zettermanni 13.40 ja teise tartlase Reimanni 7.05. Zettermann pani hästi vastu A. Pohla kestvas sillast, millest

A. Kusnetsi uus võit Norras

Sarpsborgis, Norras, korraldas sealne Turn og Idrettslaget National rahvusvahelised maadlusvõistlused, millest osavõtjaid oli peale paremate norralaste 1. Eestist, A. Kusnets, ja 2. Rootsi. Pealtvaatajaid oli võistlustel rohkelt.

A. Kusnets, Sport, pühitses neil võistlustel järjekorralise võidu ja sai eriauhinna. Kõik enda vastased keskaalus seljatas Kusnets hõlpsalt: Käre Johanseni 2 min., Brärudi 2 min., S. Petterseni 4 min. ja rootslase K. Blomkvisti 9½ minutiga. Järjekord keskaalus kujunes: 1. A. Kusnets, Eesti, maadlushuviliste eriauhind; 2. K. Blomkvist, Rootsi; 3. S. Pettersen. Kärbeskaalus võitis R. Moe, sulgk. H. Raab, kergek. E. Hagström ja poolraskek. J. Gustavsen, Rootsi.

Hirschfeld kuuli 15,47.

Sisevõistlustel Frankfurdis 2. märtsil saavutas maailmarekordimees Emil Hirschfeld, Saksa, teisel tõukel 15,47 m, mida peetakse uueks maailmarekordiks sisevõistlustel.

1000 m võitis dr. Peltzer 2.36,4, teine Müller 2.38,2. Sprinterite võistlusel võitis Jonath Kõrnigi. 3000 m-is saavutas Boltze 8.50.

Sisevõistlustel Nürnbergis 3. märtsil tõukas Hirschfeld kuuli 14,58 m, Uebler 13,54 ja Bacsalmany, Budapest, 13,04. — 3000 m jooksis Boltze 8.55,1. — 800 m-is naistele sai olümpiavõitja Radtke lüüa Dollingerilt, kelle aeg oli 2.28,1. — Kõrgust hüppas Bonneder 1,70, 1000 m jooksis Peltzer 2.33,8, sprinterite võistlusel võitis Eldracher. Pealtvaatajaid sisevõistlustel, mis peeti Nürnbergi piduhallis, oli 6000. Saali normaalne mahutus on 4000 inimest ja seetõttu oli kitsikus saalis suur ja takistas koguni võistluste korraldikkude käiku. 1000 m jooksul komistas Peltzer ühe pealtvaataja otsa.

Itaalia jalgpallimehed vormis.

Itaalia, A'dami mängudel Euroopa parim, võitis 3. märtsil Bolognas Tšehhoslovakkia rahvusmeeskonna kõvas võistluses 4:2. Poolaeg andis võrdlemisi tasavägise mänguga 2:2. Üldiselt olid paremateks itaallased, kes hästi treeneritud ja selle tõttu parimas vormis. Pealtvaatajaid Littoriale staadionil oli 30.000.

Esimese värava saavutas 19. min. tšehh Silny. 31. min. oli seis Rossetti ja Libonatti löökide järel 2:1 Itaalia heaks. Viigi 2:2 saavutasid tšehhid poolajaks Itaalia kaitsja enda löögist. Teise poolaja 15. ja 35. min. tegi Rossetti 3:2 ja 4:2, millega üksi lõi kolm väravat.

G. Grafström iluuisutuse maailmeister.

Iluuisutuse maailmeistri võistlused peeti 4. ja 5. märtsil Londonis. Võitjaks tuli Gillis Grafström, Rootsi; 2. europameister Schäfer, Austria; 3. Wrede, Austria. Soomlane Markus Nikkanen oli kuues. Rahvusvahelised võistlused naistele võitis prl. Burger, Austria, teine prl. Brunner, Austria, kolmas prl. Shaw, Inglise. Paarissõidu rahvusvah. võistlused võitis Viini paar prl. Brunner—Ludvig Wrede.

Võistlustel viibis pealtvaatajana Walesi prints.

English Cup'i veerandfinaalid.

Inglise jalgpallikarika neli 6. ringi matschi — veerandfinaalid — peeti laupäeval. Suure pinevusega oodatud matschide tulemuseks oli 2 võitu üheväravalise vahega ja 2 viiki. Poolfinaali pääsivad Aston Villa ja Portsmouth.

Aston Villa matschis Arsenali vastu otsustas ainus värav „kas olla või mitte olla“, s. o. edasijäämise karikavõistlusesse. Portsmouth, esivõistluste tabeli viimane, võitis Westham Unitedi 3:2. Sellega langesid pokaali konkurentsist välja mõlemad Londoni meeskonnad Arsenal ja Westham.

Ülejäänud kaks veerandfinaali matschi lõppesid viigiga 1:1. Blackburn Rovers ei suutnud võita Bolton Wanderersi ja Huddersfield Town, karika favoriti, ei tulnud toime Westbromwich Albioniga, ainsa veerandfinaali tunginud teise klassi meeskonnaga.

Jahnis Dikmanis, Läti olümpiakomitee esimees ja rahvusvah. olümpiakomitee liige, pühitses Riias 25.-a. sportliku tegevuse juubelit.

Auõhtust võttis teiste hulgas osa Läti välisminister A. Balodis.

Saksa suusa esivõistluste võit ja Hans Bauer metsateel.

Valter Palm võitis H. Hakkaraise.

Soomlane alul pealetungil, kuid lõpul knock-down.

Hels. Voimalijate korraldusel järjestati 3. ja 4. märtsil Helsingi Valges saalis rahvusvahelised poksvõistlused, millest keskaalus osa võttis Eesti seitsmekordne meister Valter Palm, Sport. Helsingi saabus ta lennukiga pühapäeval.

Võistlused olid Helsingis põnevusega oodatud. Suurmatschiks oli neil Palmi kohtamine Soome tööväe meistri Hannes Hakkaraisega, kes äsja üle tulnud üldliitu. Oodati äärmiselt kõvasid matsche keskaalus, millest peale kahe mainitu osa võttis veel meisterpoksija Georg Stjärnstedt. „Suomen Urheilulehti“ kirjutas, et Hakkaraise—Palmi matsch kujunevat „aastasaja võistluseks“.

Esimesel päeval oli 13 matschi, millest üks lõppes knock-oudiga. Selle saavutas V. Palm Paasoselt. Hannes Hakkarainen sai vastaseks Stjärnstedti ja võitis viimase punktidega. Hakkarainen oli meeldiv, sulav ja nobe. Punktivõidu sai ta 2 häälega ühe vastu.

Tõeline tuleproov Hakkaraisele oli keskaalu finaali võistluste teisel õhtul Palmi vastu. Saal oli pealtvaatajatest täidetud viimse võimaluseni. Kõik soovijad ei pääsenud sisse. Ringi ilmumisel tervitati mõlemat elavalt. Gongi kõmamisel valitses täielik vaikus. Alul asus pealetungile Hakkaraine ja töötas palju paremini kui eelmisel õhtul. Hakkaraisel õnnestus tabada vasaku sirgiga ja selle järel parema haagiga. Esimene round oli Hakkaraise päralt. Teisel roundil asus Palm ka

pealetungile ja tabas vastast lähivõitluses paaril korral hästi. Hakkarainen tegi kaugelööke, kuid kaotas selle edu lähivõitluses, kus Palm andis tugevaid lööke. Teine round oli tasakaalus. Kolmandal roundil läks tempo tunduvalt tulismaks. Kumbki teadis, et see round otsustab võitluse. Palm tungis nüüd hoogsalt peale ja jagas tugevaid lööke. Siis tuli ülatas: Palm tabas parema käe hiilgava uppercutiga hästi Hakkaraise lõuga ja soomlane langes löögist põrandale. Ringikohtunik ei asunud lugemisele, vaid nõudis Palmilt, kes asus lähemasse nurka, et ta läheks sealt kaugemasse nurka. Sellega kulusid mitmed sekundid ja Hakkarainen hakkas end juba püsti ajama, kui kõlas gong. Kohtunikudest hääletas kaks Palmi võitu ja üks vastu, millega Palm tunnistati võitjaks.

Palmi võit oli kolmanda roundi töö tõttu teenitud. „Uusi Suomi“ kirjutab, et Palmi temperament pääsis maksvusele kolmandal roundil ja ütleb, et Palm on soosik Helsingis, mida seal märgitud juba lugematud korrad.

Keskaalus kujunes võitjate järjekord: 1. V. Palm, Sport; 2. H. Hakkarainen, HV; 3. Stjärnstedt, HAK. Kärbeskaalus võitis A. Siiponen, VV; kukk-kaalus P. Jansson, KIF; sulgkaalus T. Luttinen, HV; kergekaalus S. Suvio, VV; kergekeskaalus K. Väkevä, HV; poolraskekaalus S. Kaivanto, KIF; raskekaalus V. Ekström, HNS.

Üliõpilaskonna esivõistlused suusatamises

peeti Tartus. Tagajärjed: 30 km eriklassile: 1. A. Veborn 2.17; 2. Joh. Lest; 3. O. Mõttus; 4. K. Talpak. — 30 km B klassile: 1. Arbeiter 2.59.53; 2. Pauskar 3.03. — 10 km eriklassile: 1. A. Veborn 43.29; 2. O. Mõttus 44.25; 3. K. Talpak 49.29. — 10 km A klassile: 1. K. Orviko 55.54; 2. B. Lepik 57.00. — 10 km B klassile: 1. A. Põllunann 51.27; 2. E. Arbeiter 53.18; 3. E. Sild 55.38. — 5 km naistele: 1. L. Ploompuu 31.46; 2. A. Prass 34.18; 3. Lohuaru 37.42.

Tall. keskkoolide talisport.

Tall. keskkoolide esivõistlused suusatamises peeti 3. märtsil Järvel. 4500 m A klassile võitis Aurik, tehnikagümn., 23.44,1; 2. Jamul, humanitaargümn., 24.39,0; 3. Sarapuu, tehnikagümn., 25.19,0. — 2500 m B klassile: 1. Kiisel human.gümn., 12.44,0; 2. Tulmin, realgümn., 14.05,0; 3. Männik, realgümn., 15.02,5. — 1000 m naistele: 1. Nikker 5.02; 2. Parts 5.14; 3.

Rebane 5.44,5 (kõik 3 tütarl. kommertsgümn.).

Tall. keskkoolide jääpalli välkturniir peeti 3. märtsil. Meistriks tuli re al g ü m n a a s i u m, kes finaalis võitis Saksa realgümn. 3:0. Võitja koosseis: Peeneke; Kald—Randmer; Riik—Altok—Värv; Schmidt—Kolks—Bachfeldt—Mutso—Mikk. Turniiri teiste matschide tagajärjed olid: Saksa realgümn. — kolledž 3:1 ja realgümn. — humanitaargümn. 1:0.

ÜENÜTO B klassi jääpallimeister.

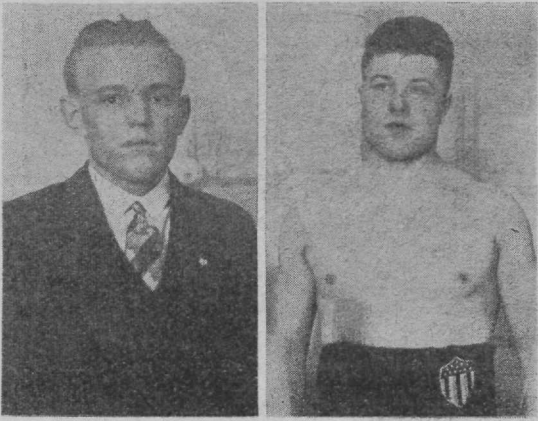
Eesti jääpalli esivõistluste B klassi finaali peeti 3. märtsil Narvas. Kohtasid ÜENÜTO ja Narva Hokiklubi. Mängu takistas väiksemõõdu-line väli. Esimene poolaeg lõppes väravateta, teisel poolajal kolm minutit enne lõppu oli seis 3:3. ÜENÜTO sai oma heaks karistuslöögi ja võitis matschi 4:3. B klassi meistrina pääseb ÜENÜTO määrustekohaselt A klassi, kus ees on neli meeskonda. Võistlust juhtis E. Ellmann, Hokiklubi.

— V. Bussmann tuli Schweitsi meistriks 18 km suusatamises ajaga 1.38.55. Osavõtjaid oli 110.

Kuidas tuldi meistriteks.

4 lhk. järg.

Uisutus — vanim naissport.

Vasakul 22-aastane edukas maadleja August A. d'Amson, Sindi Kalju, kes esivõistlustel tuli kergetaalu teisele kohale. Paremalt 100-kiloline Otto Viikberg, Kalev, tuli esivõistlustel raskekaalus teisele kohale.

välja tuli murdumatult. Pohlal tuli leppida paremusvõiduga. Finaal Mälli ja A. Pohla vahel oli hoogus. Alul tuli Mällil end päästa sillaga, siis heitis Mäll omakorda Pohla üle rinna. Kümne minuti järel oleks õiglasem olnud määrata partermaadlust. A. Pohla, kel oli hea tehnika Mälli suure jõu vastu, sai väikese paremusvõidu.

Järjekord: 1. Aleksander Pohla, Sport, Eesti meister; 2. Alfred Mäll, Kalev; 3. Johannes Zettermann, Tartu Kalev.

Poolraskekaal.

Võistlejaid 7, matsche 10. Ratiste, Sport, pääsis Vingi, Tartu Kalev, esimesest nupuvõittest, kuid peatselt järgnenud teine otsustas. Võitja Vink 4.40. Maripuu, Sport, ja Reispas, Kalev, pakkusid tulise matschi. Maripuu õnnestus hammerlock poolnõeloni ja võitis 5.43.

Tearu, Sport, lõi Toomepuu, Sport, nupust silda ja surus õlgadele 2.20. Kullisaar, Kalev, viis Ratiste suplessiga silda ja võitis 4.30. Maripuu võitis Vingi paremussega.

Kullisaar-Tearu matschil õnnestus Teearul nupuvõte. Kümne kõva minuti järel lõi Teearu Kullisaare üle puusa. Lõpul tungis peale Kullisaar, kuid paremus ei olnud Teearult võetav.

Vink võitis Toomepuu paremussega ja Teearu Maripuu puusaheitel 6.40. Kullisaar võitis Vingi 12 min. ja Maripuu suplessiga 2.15.

Järjekord: 1. Alfred Teearu, Sport, Eesti meister; 2. Karl Kullisaar, Kalev; 3. Johannes Maripuu, Sport.

Raskekaal.

Võistlejaid 8, matsche 9. Kasakov, Tartu Kalev, saavutas Neolt, Sport, paremusvõidu. O. Pohla, Sport, seljatas Kingu, Esna Kalju, tagant ristvõõga 2.30.

Matschil Luiga-Männik, mõl. Kalev, oli Männik enam maadleja kui Luiga. Paremusvõit Männikule oleks olnud enam kohal kui Luigale.

Viikberg, Kalev, võitis ristvõõga tagant Jantsi, Sport, 2.55. Viikberg-Luiga matsch oli 20 min. pusimist Viikbergi paremusvõiduga. Kasakov sai paremusvõidu Kingult. Mõlema mehe vahe oli vähem kui juuksekarv.

Luiga-Kasakovi matsch pakkus jälle vähe maadlust. Paremusvõidu sai Luiga. Männik oli O. Pohla vastu alul hea. Kümne minuti järel määrati parter, kus O. Pohla võitis tagant ristvõõga 10.15.

Finaalis O. Pohla ja Viikbergi vahel oli Pohla paremus esimese kümne minuti möödumisel selge. 11. min. pidi Viikberg nupust langema, kuid pääsis ja O. Pohla sai paremusvõidu.

Järjekord: 1. Otto Pohla, Sport, Eesti meister; 2. Otto Viikberg, Kalev; 3. Olaf Luiga, Kalev.

Kilde.

Eesti maadluse esivõistluste võitjate nimesitkus esimestest esivõistlustest kuni praeguseni s. a. 1921.—1929. a., on 24 nime. Kõige enam — 5 korda — on meistriks tulnud V. Väli, temale järgnevad A. Kusnets ja A. Praks, mõlemad 4 korda meistrid, kolm korda on meistritiitli võitnud E. Pütsep, R. Steinberg, H. Kruusenberg, O. Pohla ja A. Teearu. Kaks korda: O. Käpp, R. Loo, R. Värter, F. Kranberg, R.

Volt, J. Põntson, H. Kristal, ja A. Pohla. 1 kord: A. Kukkk, J. Kurvits, V. Ternestin, A. Koolmann, A. Ternestin, G. Ernesaks, A. Mahoni ja A. Martinson. Kokkuvõttes on Sport võitnud 36, Kalev 12 ja Tartu Kalev 4 meistrikohta.

*

Esivõistlused sisaldasid 67 matschi, mille kestvus oli 10 tundi 4 min. 16 sek., mis iga matschi kohta annab keskmiselt 9 minutit.

67 matschist lõppes seljavõiduga 48 ja paremusvõiduga 19. Kõige kiirema võidu saavutas A. Pohla keskekaalus 15 sekundiga.

*

Rekordilise kiirusega saavutas meistri tiitli V. Väli. Ta aegade jeeria oli: 0.45+2.00+0.49+0.50, nelja matschi kohta neli võitu kokku 4 min. 24 sek.-ga.

Väli ise naljatles, et ta saavutab kiirvõitust oma „pika kasvu ja tugeva jõu“ abil. Kohtunik N. Kursmann leidis, et Väli seljatab oma vastaseid erilise võtega, mille nimetus on „¾-nulson“ ja mida maailmas vähe osatakse tarvitada.

*

Esivõistluste järel sõitis V. Väli Pärnu, kus ta nädalat poolteist juhatas maadluskursuseid.

Küsimuse kohta, mis olümpiavõitja arvab meie amatööride matschist Jaan Jaagoga, vastas Väli, et meie raskemate kaalude mehed, nagu Teearu ja vanem Pohla võivad Jaagoga küllalt maadelda. Robert Oksa, Soome poolraskekaalu mees, kes Eestis oli maadlustreeneriks, võidaks Jaago taolise mehe kindlasti alla 20 minuti. See on olümpiavõitja arvamusel päevaselge.

*

Esivõistlustele ütles ava- ja lõpusõna Spordi juhatuse liige H. Rutopõld. Ta on meie vanemaid sportlasi. Vene mängudel 1914. a. Riias esindas ta jalgpallis Tallinnat Moskva vastu ja tegi reisi Tallinnast raudteel Riiga n. ö. „jänesena“. Mis meie mitmelegi vanapõlve sportlasele külge jäänud, see on venemaiguline sõna „olimpiaada“, mida kõneleja rõhuga tarvitas ka esivõistluste avasõnas.

Matschid rullusid laval, mille näiteseinad kujutasid männimetsa. Raskekaalu matschide ajal värisid ja olid murdumisel ka põlisemad puud.

Tartu Kalev, kes esivõistlustel punktide poolest on ka teisele kohale tulnud, saatis oma maadlejad esivõistlustele punastes trikoodes. See oli väga erinev teiste täismustadest trikoodest ja tartlased näisid punaste tulpidena matil. Leiti ka, et hele värv on sobivam lõunapoolsele rahvale, nagu seda on tartlased.

Mõnel võistlejal, eriti raskekaalus, puudus täistrikoo, mis korra mõttes ei tohiks olla lubatav. Samuti maadles üks mees matil paljasjalgsena.

*

Olümpiavõitja V. Väli austamine, mis hilise sündmusena kuulus esivõistluste kavasse, oli tseremoniilt kehv. Juba nende 17-me noorema maadleja pärast, kes teiste auhinnaajaatena lavale rivinesid, oleks tulnud pidada sisult sündmuse tähtsusele vastav kõne.

Soome esivõistlused maadluses

peeti samal ajal meie esivõistlustega Oulus. Osavõtjaid oli 32. Võistluste suurim üllatus oli keskekaalu olümpiavõitja V. Kokkise kaotus Jaska Filppulale. Kaotus tuli Kokkise oma võttest: vastast üle rinna heites puutusid Kokkise enda õlad vastu matti. Kaotusele vaatamata tuli Kokkinen meistriks.

Kuuest meistrikohast võitis Helsingi Kisa-Veikot neli. Tagajärjed: kärbeskaalus: 1. U. Pappinen; 2. V. Ylikoski; 3. A. Jaskari. — Sulgkaalus: 1. P. Pihlajamäki; 2. J. Savolainen; 3. O. Krökula. — Kergetaalu: 1. K. Anttila; 2. H. Pihlajamäki; 3. V. Kaijanen. — Keskekaalus: 1. V. Kokkinen; 2. E. Salo; 3. J. Filppula. — Poolraskekaalus: 1. O. Pellinen; 2. K. Luukko; 3. A. Ollikainen. — Raskekaalus: 1. E. Vecksten; 2. E. Kallio; 3. Y. Saarela.

— Saksa maadlejad valmistavad hoogsalt aprilli alul Dortmundis peetavate Euroopa esivõistluste vastu. Reas Saksa linnades peetakse katsevõistlusi. Sakslased hellitavad lootust — tulla Euroopa esivõistlustel esimesele kohale.

14. sajandil elas Hollandis tüdruk, nimega Lydwina. Ta liikus mööda Amsterdami külmunud kanalid uiskudel, mis olid valmistatud laust ja puust. 17-aastase tüdrukuna juhtus tal õnnetus, kukkudes iluuisutusel sedavõrd raskelt, et murdis mitu ribi. Sellest kukkumisest ei paranenud ta enam iialgi. Vigastustest sängi aheldatuna kandis ta oma kannatusi vaikselt, kuni surm ta neist päästis. Hollandi vaimulikud kuulusid Lydwina peale ta surma „pühaks“ ja hoolitsesid, et ta uisutusel valmistati pildid vasele, mis säilinud ainsatena uisutuse kohta keskajal.

Hollandi kroonikas leidub teateid, et vanal ajal korraldati seal ka uisuvõistlusi, millel ei puudunud praegusaja sportlik laad. 1801. a. dateeritud kroonikas leidub teade, et Groningeni lähedal peeti sel ajal uisuvõistlusi, millest osa võtsid ainuüksi naised.

Holland on esimene maa, kus uisusporti hakati süstemaatiliselt harrastama. Esimesed maailmameistrivõistlused peeti 1889. a., s. o. 40 aastat tagasi, Amsterdams. Kolm aastat hiljem asutati rahvusvah. uisuliit Scheveningenis, samuti Hollandis. Kui hiljem hegemoonia kiiruisutuses läks Norrale, nagu ta seda on praegugi, siis ei vähenda see Hollandi teeneid mainitud ipordialal, mida ülistanud vaimustatud värssides Goethe, Herder ja Klopstock.

Naiste graatsia ja mahedus tuleb harva mõne spordi juures nii mõjuvalt esile, kui iluuisutuses ja võib oodata, et iluuisutusele järgneb naiselikusele kahju tegematult kiiruisutus, nagu seda loodab Leipzigi Sport-Sonntag.

Thunberg ja Blomqvist lumetuisus.

Viiburis 2. ja 3. märtsil peetud kiiruisutuse võistluste tagajärgi halvas lumesadu, mis lõpul muutus tuisuks. Paremad tagajärjed olid: 500 m: 1. Thunberg 45,9; 2. Friman 47,3; 3. Päävinen 48,5. — 1500 m: 1. Thunberg 2.47,7; 2. Blomqvist 2.51,7; 3. Aleksejeff 2.55,3. — 5000 m: 1. Blomqvist 9.31,7; 2. Thunberg 9.51; 3. Aleksejeff 10.09,6. — 10.000 m: 1. Hennum 22.02; 2. Blomqvist 22.08; 3. Aleksejeff 22.37,2; 4. Thunberg 22.44,6. Hennumi uisutuse ajal oli lumesadu nõrgem kui Blomqvisti uisutuse ajal, mille tõttu Hennum tuli ka võitjaks. Üldiselt tuli esimeseks Thunberg, teine Blomqvist, kolmas Aleksejeff, neljas Hennum.

— Tennis Borussia, Berliin, võitis jalgpallis Praha Slavia üllatavalt 5:1 (4:1). Tschehhide suure kaotuse üheks põhjuseks oli mitu varameest, kes kaasa mängisid. Alglöögi matschile tegi Saksa kuulus poksjaja Schmeling ja 16 min. järel juhtisid sakslased juba 3:0. Pealtvaatajaid sel matschil Berliinis oli üle 25.000-nde.

Ed. Möllerson'i

raudvoodi- ja traatvõrgu tehas.

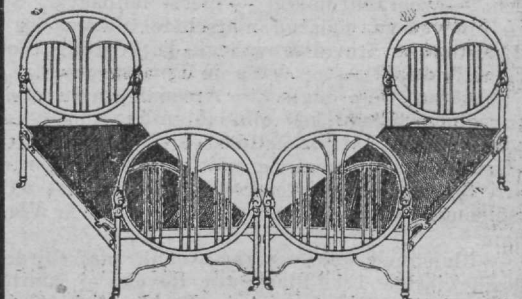
Tallinn,

Kopli t. 10.

Kõnetr. 26-70.

Soovitab oma tehases valmistatud kuulsaid raud-

ovaal- ja teisi voodeid.

Peale selle valmistatakse

traatvõrke

murutõnise väljade, rohuaedade jaoks ja igasugu muuks otstarbeks

Nurmi kardab Purjet ja Videt?

„Herald Tribune“ kirjutab, et Nurmi oma nüüdsel Ameerika sõidul hoidub võistlemast Videga. Soome lehed kirjutavad, et Purje on Helsingi saatnud kirja, mille sisu kinnitab Ameerika lehe arvamist. Purje kirjutab, et tal on eriline soov võistelda Nurmiga. Viimane on Ameerikas palju paremini tuntud nimega kui Purje. Nurmi võitmisel saavutaks Purje ka omale suure kuuluse. New-Yorgi võistlustel on Purje tahtnud Nurmit üllatada oma ootamata osavõtuga, kuid Nurmi saanud sellest teada ja loobus kaasa-võistlemisest.

Eino Purje võitis viimati osa New-Yorgis 1,5 miili etteande-jooksust. Võitjaks tuli sooml. Ove Andersen, kes sai ette 50 yardi. Purje jooksis stardist ja saavutas aja 6.45,2. Selle distantsi maailmarekord on P. Nurmi nimel ajaga 6.42,5, saavutatud 1925. a. Edv. Vide tänavane parem aeg 1,5 miili kohta on 6.46.

Teatatakse, et Edv. Vide on 1,5 miili jooksul Elisabeth Citys vigastanud oma jala, mille tõttu ta lähemal ajal ei saa võistlustest osa võtta. Vide aeg oli 1,5 miili kohta 6.46,6.

V. Leetsy tulevikumees kiiruisutuses.

Tartu Kalevi korraldusel peeti rahvuslikke kiiruisutuse võistlusi 2. ja 3. märtsil Raadi tiigil. Võistluste väljapaistvam oli B klassi uisutaja V. Leetsy, Tartu Kalev, kes on tulevikumees. Tagajärgedele mõjusid halvavalt ebasoodsad olusuhed, seda eriti teisel võistluste päeval.

Tagajärjed: 500 m A klassile: 1. Chr. Burmeister 48,8; 2. J. Martin 50,2; 3. Ende 53,8; 4. J. Kreutzberg 54,2. — 1500 m A klassile: 1. Burmeister 2.51; 2. Ende 2.55; 3. Martin 2.55,2; 4. J. Kreutzberg 2.55,3. — 5000 m A kl.: 1. Burmeister 10,21; 2. Martin 10. 24,5; 3. J. Kreutzberg 10,26,5; 4. Ende 10.42. — 10.000 m A klassis: 1. Burmeister 23.08,3; 2. Martin 23.08,5; 3. J. Kreutzberg 23.08,8; 4. Ende 23.22,4. — Üldvõitjaks A klassis tuli Chr. Burmeister, Sport, teine J. Martin, Tartu Kalev, kolmas J. Kreutzberg, Tartu Kalev.

500 m B klassis: 1. V. Leetsy 48,7 (uus Tartu rekord); 2. Tavast 51,0; 3. Keerd ja E. Kreutzberg 53,0. — 1500 m B klassile: 1. V. Leetsy 2.53,3; 2. Jürgenson 2.55,2; 3. Tavast 2.55,4. Üldvõitjaks B klassis tuli V. Leetsy, teine Tavast, kolmas Jürgenson.

Nagu tagajärgedest näha, ei ole vanameister Chr. Burmeister oma endises vormis. Tänavune meister A. Mitt puudus eksamite tõttu, mis tal teha politseikooli kasvandikuna.

E. Einmann Sporti tagasi.

Rahvusmeeskonna pb. Eugen Einmann pöördus jalgpallimeeste jüripäeval TJK-st tagasi Sporti. Teistest muudatustest on märkida Edu meeskonna üleminekut NMKÜ-sse kõigi 11-ne mängijaga. Puhkekodust läksid Eestikasse Fiskar, Vinkelberg ja Kasper.

Töölisspordiliidu raskejõustiku võistlused.

Töölisspordi liit korraldas 4. märtsil rahvusvahelised raskejõustiku võistlused, millest välismaalastena osa võttis 4 lätlast. Maadluses võitis eestl. Miss kärbeskaalus paremusega lätlase Egliti; keskkaalus võitis A. Pohla lätl. Missi 9.30; Läti poolraskekaallane Kruse võitis tõstjana tuntud A. Luhaääre 8.30. Poksis võitis kukk-kaalus eestl. Sild, teine lätl. Saharevics, kolmas eestl. Keil; sulgkaalus esimene eestl. Kottis, teine eestl. Osolin; kerge-keskkaalus esimene Tihanov, teine Johanson, kolmas Metsis, kõik kolm Eesti töölisspordi liidust. Tõstmises võitis Rihmann sulgkaalus lätlane Stabuli, püstitades kahega surumises E. töölisspordi rekordi 80 kg.

— Spvgg. Memel, kellega meie Kalevi meeskonnal olnud rida matsche, kaotas Saksa jalgpalli esivõistlustel VfB. Königsbergile 1:4.

— Pladner, Prantsuse europameister poksi kärbeskaalus, võitis Pariisis maailmameistri Genaro, Ameerika, 1. roundil k.-o. ja omandas maailmameistri tiitli. Match kestis ainult ½ minutit. K.-o. tuli Pladneri löögist makku. Pealtvaatajaid oli 20.000 ja sissetulek Pariisi kohta rekordiline: 1.100.000 franki, meie rahas üle 16 miljoni senti.

Pärnu kiri: Tribüün Pärnu staadionile valmib juunis. — Tali-sporti. — Ping-pong.

10. juuniks 1929. a. valmib Pärnu staadioni tribüün. Ehitus anti vähempakkumisel ehitusmeistrile, kes selle teostab 11.670 krooni eest. Lepingu järele tuleb ehitusega alustada hiljemalt 1. aprillil ja ehitus viia lõpule 10. juuniks. Pärnu saab seega suurepärase tribüüniga staadioni. Lugejatele võib tunduda, et Pärnu sportlaskond imekiiresti ja kergelt on üle pääsenud oma staadioni ja tribüüni ehitamisega. Kuid see on eksitus. See kõik on rea aastate töö tulemus. Praegune staadioni väli, milline varem oli Tervise kasutada, täideti sõjaväe kaasabil, ja seltsi liikmed ei keeldunud õhtuti vabadel tundidel mererannast liiva-veost, mis selleks ehitatud käsiraudtee kaudu sündis. Vahepeal tegutses välja korraldamisega Pärnu spordiseltside komisjon ja viimasena, kes lõppakkordi lõi (õigem lööb), Pärnu spordiseltside liit — asutatud 1928. a. kevadel. Möödunud aastal korraldati sõerada (umbes 370 m) ja jalgpalliväli.

Eeloleval suvel peetakse Pärnu maakondlik laulupidu. Kuna endine laululava on muutunud tarvituseks kõlbmatuks, siis tõsis tarvidus uue järele. Kuna laulupeo toimikonnal omal puudus selleks tarviline summa, siis pöördi ühiselt kohaliku spordiliiduga palvega linnavalitsuse poole toetuse saamise asjus. Pärnu linnavalitsus ühes oma spordisõbralise linnapea O. Kasega leidis kuldse kesktee: Pärnule valmigu sportlaskonda rahuldav tribüün, milline kõlbaks ka laululavaks (esimesel kohal sport) ja viimasel linnavolikogu koosolekul leidis ühel häälel vastuvõtu linnavalitsuse ettepanek määrata spordivälja ehituseks 450 tuhat senti. Ei saa jätta siinkohal märkimata endise Tervise ja Sulevi esimehe Ed. Oja tegutsemist sellel alal, kes Pärnu linnavalitsuse juhtivas ringkonnas oskas luua spordisõbralist meeleolu ja heatahtlikku suhtumist tribüüni ehitami-

seks. Puuduva osa ehituskuludest katab laulupeo toimikond ja spordiliit, viimane saab sihtkapitali valitsuse kaudu 2500 krooni pikaajalist laenu, millest umbes 1500—1600 krooni kulutab tribüüni ehitamiseks, kuna ülejäänud osa läheb sõeraja pikendamiseks kuni 400 m ja jalgpallivälja paremaks muutmiseks.

Tervise korraldusel peeti Pärnumaa meister-võistlusi kiir- ja iluuisutamises, millised võistlused olid esimesi käesoleval hooajal Pärnus. Iluuisutamises meestele tuli võitjaks Ed. Soovik; 2. V. Puhmas; 3. M. Soovik, kõik kolm Tervisest. Naistele võitis prl. Liliental, Tervis; paarissõidus prl. Veermann ja Ed. Soovik; teiseks abielupaar Tomsonid, Vaprus.

500 m kiiruisutus: 1. T. Mälk, Tervis, 67,2; 2. Smirnov, Tervis.

1500 m: 1. Smirnov 4.07,9; 2. Mälk.

5000 m-is diskvalifitseeriti võistlejad janditamise tõttu.

3. märtsil korraldati lahtised võistlused, kust osavõtjaid juba rohkem oli, kuid sula ilma tõttu oli jää halb ja tagajärjed eelmise võistluse nõrkadest aegadest veel halvemad.

Iluuisutamise meestele võitis Ed. Soovik; 2. J. Haitov; 3. Tomson. Naistest võitis pr. Tomson; 2. prl. Liliental. Paarissõidus tulid võitjaks prl. Veermann ja Ed. Soovik; 2. abielupaar Tomsonid.

500 m: 1. A. Alep, Tervis; 2. M. Jensen, Tervis. — Noortele 500 m: 1. Jakobson, 2. Kurgo. — 500 m noortele alla 14 a. võitis Kuningas. — 1500 m: 1. M. Jensen; 2. A. Alep; 3. Jakobson.

3. märtsil peetud Pärnu meistervõistlustel ping-pongis tuli võitjaks A. Annus; 2. A. Alep; 3. A. Poolak; 4. M. Jensen; 5. F. Birk. Paaris-mängus 1. Poolak-Birk; 2. Alep-Jensen.

A. P.

Rootslased võitsid Holmenkollenil.

50.000 pealtvaatajat suusavõistlustel.

Kunagi ei ole Holmenkolleni suurte suusavõistluste võitjaid ennustatud nii ebakindlalt kui tänavu. Norralastel ei ole praegu ühtki hiilge-suusatajat, kes oleks võimetelt võrdne endisele Thorleif Haugile. Siiski ootasid norralased kaunist üllatust eestkätt Muruaaseni, Lördahlilt, Aas-Haugeni või noorelt Rustadstuenilt. Rootslased Hedlund ja Utterström teati olevat kõvas vormis. Soomlased jälle olid võitnud Schveisis ja Poolas ning Matti Lappalainen, Holmenkolleni võitja möödunud aastal, oli juba varemaltki kardetud nimi Norras.

Meeleolu võistluspäeval oli nii väga pinev. Ilm oli kaunis ja päikesepaisteline. Kell 9 hommikul oli külma veel 10°, kuid kell 10, mil esimene võistleja stardis väljus, ainult 4°. Väikese külma ja päikese tõttu moodustus võistluste raskeks. Pealtvaatajaid kogunes tuhandeid, nende seas ka kroonprints Olaf.

Stardis oli Holmenkolleni 50 km-il 120 meest. Võistlejad väljusid ½-minutiliste vahedega. 19 km toitluspunktis juhtisid norral. Stöa ja Rustadstuen ajaga 1.16.00, pool minutit järel olid sooml. Paananen ja rootsl. Hedlund. Teine rootsl. Utterström oli kuues ajaga 1.17.00.

Poolel maal parandas Utterström oma kohta ja 34 km toitluspunktis oli järjekord: Utterström 2.32.30, Rustadstuen 2.33.00, Aas-Haugen 2.35.30, Hedlund 2.36.00, Muruaasen 2.38.80 ja Paananen 2.39.30.

Lõputagajärjed 50 km kohta kujunesid: 1. Sven Utterström, Rootsi, 3.46.45; 2. Arne Rustadstuen, Norra, 3.48.55; 3. P. E. Hedlund, Rootsi, 3.49.37; 4. Gjermund Muruaasen, Norra, 3.57.52; 5. Johan Stöa, Norra, 3.59.08; 6. Oskar Aas-Haugen, Norra, 3.59.14; 7. Martti Lappalainen, Soome, 4.00.01; 8. Adiel Paananen, Soome, 4.00.04; 9. Trygve Brodahl, Norra 4.02.20; 10. Leif Skagnes, Norra, 4.03.51.

Soomlased arvavad, et nende kaotuse põhjuseks olid soojast ilmast tingitud raske olud, mis ei lubanud suuskadel liuglemist. Säärastel oludel olevat Rootsi ja Norra viis — suuskadel jooksmine — edulise. Soome viis — liuglemine — säästvat aga headel oludel jõudu ja olevat tagajärjerrikkam.

Kombineeritud suusatamise, milles võistlejad ainult norralased, võitis olümpiavõitja J. Gröttumsbraaten, teine J. Rudstadstuen, kolmas Chr. Holmen. Suusahüppe võistlustel tuli esimeheks ja võitis kuninga pokaali J. Gröttumsbraaten hüpetega 43,5 ja 45 m. Suurima hüppe —

50 m tegi Smedsrud. Saavutus on hüppemäe rekord. Võistlustel oli 50.000 pealtvaatajat, mis ka rekordiline. Kohal olid ka kuninganna ja kroonprints.

Sven Utterström,

tänavune Holmenkolleni võitja, on 28-aastane. Juba rida aastaid on ta Rootsi tuntumaid suusatajaid, kuid on harva võistelnud väljaspool kodumaad. 1926. a. talvemängudel Stokholmis tuli Utterström 60 km-is sooml. Tauno Lappalaise järel teiseks. 1928. a. St. Moritzi olümpiamängude ajal oodati Utterströmit sama palju kui võitjaks tulnud Hedlundilt, kuid U. jäi St. Moritzi haigeks ja ei saanud osa võtta. Möödunud aasta hiilgevormi saavutas Utterström olümpiatalimängude järel. Kuulsal 90 km Vaasa suusajooksul tuli Utterström koos Hedlundiga ühel ajal finiši. Utterström oli nii heas vormis, et oleks võinud võita, kuid ei tahtnud võtta au oma healt sõbralt Hedlundilt. Kui Hedlund tunnistati „rinnavõrra“ ees olnud ja esimene auhind anti Hedlundile, tegid sõbrad medali pooleks ja kumbki sai poole.

Utterströmi 6-aastane poeg Otto oli Bodenis, Utterströmi kodukohas, olnud võidusõnumi rõõmsaim levitaja. Õhtul koju tulles oli ta kodustele öelnud, et nüüd olen teadustanud kõigile kamraadidele, et isa on võitnud.

Teiseks tulnud Rustadstuen, norralaste suur üllatus, on 23-aastane ja oli möödunud aastal Holmenkollenil 13-nes. Rustadstueni nooruse tõttu loodetakse, et ta võimas on pärima suusakuninga Thorleif Haugi mantlit.

— Helsingi linn on tänavuse aasta kohta määratud spordi, võimlemise ja mängude edendamiseks 110.000 Soome marka, mis on sama suur summa kui möödunud aastal. Toetussumma jagati üksikute seltside vahel suurusega 500—5000 Soome marka.

— Wimbledonil võistlused, millel inofitsiaalsete tennis maailmameistrivõistluste tähendus, on ärilistest küljest hea ettevõtte. Võistlused peetakse juunis, kuid juba praegu on ette tellitud 18.000 istekohta. Neid on ettetellimiseks reserveeritud aga ainult 3.500. Möödunud aastal oli ettetellimisi 12.000.

— Soome võistlustel jäähokis võitis Hels. Palloseura Viiburis sealse Palloseura 4:3 (2:2, 1:1, 1:0); HIK võitis Helsingis Turu IFK 3:1.

Tartu kiri: Käsipallis Tartu-Tallinn ja Tartu ülikool-Tallinn.

Linnavõistlus käsipallis Tartu—Tallinna vahel on aastate kestes olnud kõvaks pähklik Tallinnale ja Tartu on tihtigi hellitanud lootust võita vastast, ent seni on kõik kohtamised pineva mängu järele Tallinna vähese ülekaaluga lõppenud. Seekordses kohtamises oli Tartul lootusi vähem, kuna läinud aastane, mitmed aastad kokkumänginud meeskond hääbus ja tuli ridasid täita noorte jõududega. Pealegi oli Niileri lahkumise varisenud see enne jõulune hoog, mis tiivustas meeskondi endid vormis hoidma.

Koosseisud esinesid järgmiselt võrkpallis: Tallinn: Altosaar—Mikk, Tamm—Umverk, Eisenschmidt—Margevitsch. Tartu: Niggol—Opmann, Jakobson—L. Pehap, Erikson—A. Pehap. Referi R. Karro.

Vaevatult saavutas Tallinn esimesel geimil edu 15:5, kus tugevamaks küljeks tagamäng ja hästi platseeritud surumised. Teise võidab Tartu kindlate pommidega 15:9, kolmanda geimi alul verest ära olnud tallinlased võidavad tugeva lõpuspuuriga 15:10. Tartlaste nõrgemaks osaks oli tagamäng. Tugevaid pomme anti huupi, mistõttu ka vastastel vastuhüppamisel õnne oli. Kenamaks paariks osutus Jakobson—L. Pehap. Vahekohtuniku tegevust halvas mingi kärtus kuulsa nime ees, mistõttu tõstete puhtuse fikseerimine üldist pahameelt tekitas. Vanal vahekohtunikul peaks olema rohkem külmaverd ja erapooletust. Üldiselt võib aga Tartu NMKÜ meeskond, kui omas koosseisus kogenematu, tagajärgena rahule jääda.

Korvpalli koosseisud: Tallinnal: Parbo—Altosaar—Ratnik, Lindpere—Nooni. Tartul: Jakobson—Erikson—Nigol, Jürgens—Mällo, Peakohtunik Mast.

Alul tasavägine ettevaatlik mäng, kus punkte saavutatakse üksiklähimurretega. Esimesel poolajal Tallinna edu 12:10. Teisel poolajal saavutavad tartlased ägeda mängu ja õnnestunud visketega üksvahe oma eduks 19:14, mille aga hävitab vastaste tugev lõpuspuur, mis lõpetab mängu 32:24 Tallinna eduks. Lõppmäng oli kaunis temporikas. Paremad viskajad väljal olid

Parbo, Altosaar ja Jakobson. Võrreldes mängu stiili, võib öelda, et Tallinn mängis rohke driblinguga, korraliku kaitse asendiga ja iseäranis hea lauamänguga (mäng korvi all), mis nendele kõige rohkem punkte tõi. Tartlastel seevastu soolomängu joon. Silma paistis iseäranis Jakobson, kes juba aastate kestes, kord enam, kord vähem, vahelduva õnnega oma mängu mängib. Harilik taktika: palli saamine tsentris, driblinguga läbimurre, või selle võimatusel viske tsentrist korvi. Sama mängu mängivad korvi lähedal Nigol ja Erikson, need aga rohkem oma pikkusega. Kaitseüsteem jõuetu ja mingi mees-mehe kaitse ja 4 mehe kaitse segu, igatahes mitte õnelik. Vahekohtunik rahuldav.

Teisel päeval esinesid tallinlased väheste muudatustega Tartu ülikooli vastu. Koosseisud võrkpallis Tallinnal: Umverk—Parbo, Mikk—Tamm, Altosaar—Randmer. Ülikoolil: Margevitsch—Görmann, Eisenschmidt—Karro, Niggol—Opmann. Ülikool oma nõrkade tõstete ja kokkuharjutamata koosseisu järel kaotas 0:2 (10:15 ja 13:15). Mäng polnud just huvitav, kuid siiski tasavägine, kuna Tallinn esines ka nõrgendatult.

Üllatusmängu näitas korvpallis Tartu ülikooli koosseis: Eisenschmidt—Nigol—Karro, Margevitsch—Treier. Tallinna esitasid: Parbo—Altosaar—Ratnik, Lindpere—Nooni. Võrdlemisi jõulise mänguga, kus mõlemal visked ebaõnnestusid, võitis ülikool esimese poolaja 11:5. Teine poolaeg, tasavägisem, lõppes 14:10 samuti Tartu eduks, nii üldvõit 25:15.

Suuri edusamme on teinud naisvõrkpall. Surumistehnika on võrdlemisi hästi arenenud, samuti nende vastuvõtmine. Nii võitis ASK keskkoolide koonduse 2:1 (15:0, 11:15 ja 15:8).

Tänavu võime hulga aja järele spordis jälle korralikku talvet kasutada. Pühapäeviti kubise linn ümbrus suusajatest ja kelgutajatel on Toomemäel löbu laialt. Tänavu on talisport eriti meelepäev. Igatahes noorsugu on praegu talispordist vaimustatud, tuleks ainult hoida seda huvi ja elevust. Jot Kilogramm.

Suusatust ja võrkpalli Viljandis.

3. märtsil peeti Viljandis kaitsejõudude spordiklubi korraldusel maakonna suusavõistlusi. Esimeseks tuli 1. km-is noortele E. Stiim 5.06; 2. O. Veldeman 5.58. Nõrgad ajad on seletatavad sula lumega. 10 km suusatajaid oli 8. Stardist lasti lahti 15-sek. vahega. Kohe alul võitis meister Koovit kõva spurdi ning kadus silmist, lõpetades ka esimesena. Aeg oli temal 1.03.20; 2. H. Kirsch 1.11.03; 3. L. Kaur 1.16.21; 4. O. Nahe 1.18; 5. J. Viira 1.21.38; 6. O. Peil 1.28.26. Maastik oli raske, lagedat ainult 2—3 kilomeetrit.

Pärast seda korraldati veel 3 km suusatamine noortele, kus jällegi võitis E. Stiim ajaga 18.19 ja 2. O. Veldemann 20.12.

Samal päeval peeti Viljandis ka võrkpalli võistlusi, kus külalisena esines Pärnu gümnaasiumi võrkpalli meeskond.

Pärnu võitis Viljandi maak. gümna. meeskonna 2:1 (game'id 13:15, 15:12 ja 15:12). Lõpuks oli veel mäng Viljandi kombineeritud meeskonna ja Pärnu gümna. vahel. Võitis jällegi Pärnu 2:1 (game'id 15:9, 6:15 ja 16:14).

Publikut vaatamas 100 ümber, mis Viljandi kohta ei ole suur arv: S. M.

Üliõpilased Riias.

3. lhk. järg.

gelt saadud kaotuse raskelt viigistati. Teise poolaja neljast väravast tuli esimene jällegi Jesenshi läbitungist ja nagu esimestel kahel, ei olnud ka selle värava tulekul väravavahil nimeamisväärtset tõrjumise võimalust. Seevastu langesid aga järgnevat kaks juba viimase mehe süül. Väravavahi parema mängu juures olid need peetavad. Viimane kuues värav tuli palli ülesviskamisest kahe meetri kaugusel väravast, kuna Strikfeldil ofsaidi lahendamise teisiti võimatu näis. Lõpuseis 6:2 vastab siiski ehk meeskondade paberlikule tugevuse vahekorrale.

Mängude üldresultaat jäi 36:32 Eesti heaks, leedulased jäid selle juures täitsa kuivale.

V. S. Kullengo.

Kilde Riia matkalt.

Ilusõitjad olid enda-teada muidugi mängude huvi keskpaigaks. Nad tegid ühkooli jääväljal Vene kiriku sibulate varjus suure tõsidusega poognaid, löid ennem ja seda veel rohkem peale võistlust ägedaid debaate. Arvustasid millimeetri murdosa täpsusega kaasvõistlejate vigurite puhtust ja olid muidu igatviisi tähtsad persoonid nii jääväljal kui kodus. Neljakesi olid nad võimsad sumbutama ülejääva kähäkümne kõneluse. Sliva, Grafström, Praaha, Viin, Sonja Henie, ja muud ilusõidu liirum-laarumi sumises ringi kui mesilasi kärjes.

Vast hilisõistel tundidel jäid ilusõitjatest kõnemehed vaikseks, kuid hommikul algas asi otsest peale ja igavese perpetuum-mobilena kestis see magamaminekuni uuesti.

Omaette mehed olid leedulased. Hoolimata, et nad konkurentsi nõrgemad olid, tundusid nad endile õige tähtsatena. Suure tõsidusega võis neid silmata jääväljal alalõpmata „tritsutamasa“. Vaevaga saadi neid asjal eemale üldise võistlejate fotostamisega. Leedulasel Tiliusil tuli vaebasõidus võistelda Leiboki järele. Vaevalt sai L. lõpetada ja muusik vaikida, kui T. juba võistlusväljale sööstus ja ägedalt keerutamist alustas. Võttis aega kuni kohtunikud L. ära hindasid ja pilgud uuesti võistlusväljale pöörasid. Seal silmasid nad „Nurmisa“ uisud saabaste külge kruvituna ja manshettides poognaid lõovat leedulast. Asjata ootas peakohtunik leedulase seismajäämist, et siis muusikale võistluse alustamiseks märku anda. Nähes, et Tiliuse vaimustusele lõppu ei tule, alustas muusik märguandel mängu. See ei seganud meest põrmugi, vaid vapper „Voldemaras“ jätkas samaselt endist keerutamist, kuni vaebasõiduks määratud 4 minuti lõppemisel teda nõudvalt lahkuda paluti. Tundus, et Tilius oma menüüd veel kaua sama rahulikult edasi pakkuda oleks võinud.

Jääpallimeeste kapten, kelleks ainuke internatsionaal Sauer oli, on üldiselt tuntud väga temperamendikana, ja seetõttu õige riuka mehe võistluses. Harilikult kannatab Hokiklubis selle all väravavaht, kellele Sauer ainult harukordadel väravaid andeks annab. Seekord tahtis aga saatus, et esimese kahe värava süü suurelt Sauerile langes — asjaolu, mis teda koguni peh-

meeloomuliseks tegi ja mehi isegi enda kaitse alla sundis võtma teise kuumaverelise mängija Lasna sajatuste ees.

Mõlemad suusameistrid Lest ja Möttus avaldasid risti vastukäivaid muljeid suusavõistlustest. Lest ei jõudnud küllalt kiita 30 km maastikku. See olnud elav, vahelduv, alati tundmatu ja mägimaana äärmiselt kerge, sest ülesminek olevat isegi juba puhkus ja allasõit hoo suurusega võitvat alati kaotatud aja tagasi lausikmaa vastu. Möttus seevastu oli äärmiselt sapine lätlaste küngetele. Lõpuks oli aga ka tema rahul võistlustega.

Kuskil oli lugeda, nagu oleks kehakasvatuse instituudi üliõpilased eitavalt suhtunud Tartu tudengkonna organisatsioonidesse. Nüüd võis vastupidises tõestuda. Instituudi leitnandid kandisid kõik rõõmsalt rebaste tekkeid ja noorliigete kohustused tundusid neil väga ja väga selgetena.

Ärasõidu eel oli üliõpilasmajas kõva sõnalähing. Ekspeditsiooni juhtidel tundus palju sõpra olevat, keda tingimata Tartust Riiga sõidutada taheti, kõiki esindajate nimetuse all. Asi kippus juba nii kaugele minema, et kahe ilusõitja, kolme suusamehe ja ühe jääpallimeeskonna peale 7—8 esindajat leidis. Äärmiselt raske tundus seal käripimise teha. Ei saadud kokkulepet. Asja lahendas buldogi näoga üliõpilaskonna esimees, kes kokkuleppe saavutamiseni raha andmast keeldus. See aitas ja lõpul saadi kuidagi läbi-häda kokkuleppele ja sõideti ainult 5 kohtuniku-esindajaga! VSK.

SPORDIÄRI

RESEV-RESEL

TALLINN, TOOMPIUES-TEE 19, TELEF. 20-19.

SOOVITAB OMA VALMISTATUD SPORDI- JA VÕIMLEMISE ABINÕUSID

O.-ü. „Esto“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

TALIHO OAJAKS

kõige täielikum ladu kodu- ja välismaa sporditarbeid — suuski, liuraudu, kelke, sviit-reid ja muud.

Parimad ping-pongi seaded, võimlemise ja raskejõustiku abinõud.

KODU- JA VÄLISMAA SPORDIKIRJANDUS.

Talviseks hooajaks:

Suuski, kelke, liuraudu igat seltsi, **tõukekelke, jääpalli keppe ja palle,** ilusõidu, suusa ja hockey **saapaid, villas sviit-reid, mütse, kindaid, Ping-pongi mängu ja**

kõiksugu sporditarbeid

soovitab mõõdukate hindadega

Kaubamaja

«Sport»

Tallinn, Narva m. 19

Kõnekr. 23-00

Margikorrajatele (filatelistidele)

suur valik kõigi maade marke. Müük üksikul ja kogudes.